Kefaret orucunun hükmü ve kaynağı

Adnan Kır: “Kefaret orucu ile ilgili hüküm Kur’ân-ı Kerim’de var mıdır? Var ise hangi âyettir? Yok ise bu hükmün kaynağı ve hükmü hakkında bilgi verir misiniz?”

Kefaret oruçları, Ramazan orucunu bilerek bozanlar için cezaî bir müeyyide olarak teşrî kılınmıştır. Kefaretin vücûbu hadisle sabittir. Kefarete delil teşkil eden hadîsin, hem bir hükmün teşrî kılınışını, hem de dînimizin üzerimizdeki yüksek şefkatini göstermesi açısından bilinmesinde yarar mülâhaza ettik.
Ebû Hüreyre (ra) anlatmıştır: Ramazan ayında birisi gelerek Peygamber Efendimiz’e (asm):

“Helâk oldum yâ Resûlallah!” dedi. Allah Resulü (asm):

“Seni helâk eden şey nedir?” buyurdu. Adam:

“Ramazanda oruçlu olduğumu bildiğim halde karımla cinsel temasta bulundum” dedi. Allah Resulü (asm):

“O halde, bir köleyi hürriyete kavuşturabilir misin?” buyurdu. Adam:

“Hayır, yâ Resûlallah! Gücüm yetmez” dedi. Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm):

“Peki, iki ay peş peşe oruç tutabilir misin?” buyurdu. Adam:

“Hayır, yâ Resûlallah! Buna gücüm yetmez” dedi. Peygamber Efendimiz (asm):

“Öyleyse altmış fakîri doyurabilir misin?” buyurdu. Adam:

“Hayır, yâ Resûlallah! Doyuramam” dedi. O esnada, Resûl-i Kibriyâ Efendimize (asm) bir sepet hurma getirildi. Peygamber Efendimiz (asm):

“Bunu al da sadaka olarak dağıt” buyurdu. Fakat adam:

“Yâ Resûlallah! Benden daha fakir kim var ki? Medine’nin karataşlı iki dağı arasında buna benim ailemden daha muhtaç bir ev halkı yoktur” dedi.

Bu defa Kâinatın Efendisi (asm) mübarek azı dişleri görünene kadar güldü. Nihayet adama:

“Bu hurmayı al, git! Ailene yedir” buyurdu.1

Bu hadîsten istidlâl eden fakîhler, Ramazan ayında oruçlu olduğunu bilerek cinsel temasta bulunanların oruçlarının bozulduğuna ve kefâreti gerektirdiğine; böyle bir kimsenin bir gün kazâ, iki ay da peş peşe kefâret olmak üzere, toplam altmış bir gün oruç tutmalarının farz olduğuna hükmetmişlerdir. Hanefîler, bilerek yeme ve içmeyi de bu hadîse kıyaslayarak aynı hükme tabi tutmuşlardır.

Bu durumda; Ramazan’da insan tabiatının meylettiği ve yenilip içilmesi alışılmış olan şeylerden oruçlu iken bilerek yeme, içme veya cinsî münasebette bulunma halinde kaza ve ceza olmak üzere Ramazan’dan sonra toplam altmış bir gün peş peşe oruç tutmak farz bulunmaktadır.

Birden fazla oruç bozanların, bir defa kefaret orucu tutmaları kâfidir. Kefaret orucuna başlandığında altmış bir gün ara verilmeden oruç tutulur.

Dipnotlar:
1- Buhârî, Savm: 30; Müslim, Sıyam: 81.